

HUBERT SCHMIDT, *Cucuteni in der oberen Moldau, Rumänien*, Iași, 2006, 131 p., 43 pl. și HUBERT SCHMIDT, *Cucuteni din Moldova, România*, Iași, 2007, 131 p., 44 pl., reeditare de MĂDALIN-CORNEL VĂLEANU, traducere de GIANINA BISTRIȚAN

Una dintre cele mai cunoscute manifestări de civilizație ale neoliticului românesc – cultura Cucuteni – a beneficiat de numeroase cercetări ale căror începuturi datează din ultimele decenii ale secolului al XIX-lea. Aceste cercetări, deși întreprinse de amatori entuziaști și fără cunoștințe de specialitate în domeniul arheologiei, au fost făcute cunoscute în țară și peste hotare unde au produs o justificată atenție. Astfel, lucrările publicate din primele cercetări de la Cucuteni ale lui N. Beldiceanu și

Gr. C. Buțureanu au stârnit interesul arheologului german Hubert Schmidt, care și-a propus să efectueze săpături arheologice la Cucuteni. Cu acordul statului român, secondat de I. Andrieșescu și C. Dascălu, savantul german a întreprins, pe parcursul a două campanii, în anii 1909 și 1910, săpături arheologice sistematice pe dealul Cetățuia și la Dâmbul Morii, din satul Băiceni, comuna Cucuteni, jud. Iași, unde a pus în evidență două stațiuni neolitice cu ceramică pictată. Timp de mai multe decenii,

Hubert Schmidt a studiat materialul arheologic provenit din aceste stațiuni, și la capătul unei munci stăruitoare și competente a rezultat monografia intitulată „Cucuteni in der oberen Moldau – Rumänien”, apărută în anul 1932. În această lucrare, atât pe baze stratigrafice cât și prin analiza caracteristicilor stilistice ale formei și picturii vaselor a stabilit evoluția culturii Cucuteni, pe care a împărțit-o în două faze: Cucuteni A și B.

De asemenea, a fixat mai multe grupe stilistice ale decorului ceramicii pictate clasificate în α – δ, ϵ și ζ . Această periodizare, la care s-a adăugat și o fază A–B de tranziție, pe care arheologul german nu a introdus-o în această monografie a fost acceptată de către toți arheologii români și, în parte, și de către cei străini, ea rămânând în uz până astăzi. De asemenea, o serie de observații și interpretări stratigrafice, cele referitoare la tipologia ceramicii și a uneltelor precum și prezentarea modului de fortificare a așezării de pe Cetățuia, au rămas și astăzi în actualitate.

Datorită valorii sale, monografia consacrată cercetărilor arheologice de la Cucuteni a lui Hubert Schmidt, a rămas o lucrare de referință, fiind consultată cu interes și astăzi. Din nefericire, cartea este rară, și nu se găsește în bibliotecile publice, doar câțiva specialiști care o posedă

putând beneficia de privilegiul întrebuițării ei. Venind în sprijinul arheologilor care ar dori să utilizeze această monografie, cercetătorul Mădălin-Cornel Văleanu, de la Muzeul de Istorie al Moldovei din Iași, a inițiat și a reușit reeditarea volumului lui Hubert Schmidt „Cucuteni in der oberen Moldau, Rumänien”, tipărit mai întâi în limba germană în 1932. Reeditarea reproduce în totalitate monografia arheologului german, cuprinzând textul, notele și planșele cu fotografii și desene. Cartea, tipărită în anul 2006, a fost urmată de editarea aceleiași lucrări și în limba română, în anul 2007, cuprinzând textul tradus și ilustrațiile monografiei originale. Condițiile grafice pentru ambele volume, editate cu concursul „Fundației pentru mileniul III” din București, a Complexului Muzeal Național Moldova și a societăților Acremis și Arheocont din Iași sunt ireproșabile. Desigur, o traducere efectuată cu mai multă acuratețe ar fi sporit prestigiul acestei inițiative, dar și așa reeditarea monografiei lui Hubert Schmidt și publicarea ei în limba română constituie un succes vrednic de subliniat.

CONSTANTIN ICONOMU